

Programma 10 Cultuur, Erfgoed, Sport en Vrijetijd

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Inleiding

Het programma ligt op koers. Begin van het jaar is door PS het beleidskader Levendig Brabant 2030 vastgesteld en voorzien we in het najaar 2023 op basis hiervan de uitvoeringsagenda 2024-2027 vast te stellen. Hierin worden tevens de afspraken en keuzes uit het nieuwe bestuursakkoord 2023-2027 verwerkt. Ondertussen wordt op basis van het beleidskader en de vigerende uitvoeringsagenda 2023 uitvoering gegeven aan het programma. Zo loopt de pilot Levendig Brabant, waarbij we in 2023 kleinschalige initiatieven ondersteunen die invulling geven aan de accenten uit het nieuwe beleidskader.

V.w.b. de professionele kunsten wordt op basis van de begin dit jaar vastgestelde uitgangspunten (zie statenmededeling) de regeling voor de nieuwe kunstplanperiode 2025-2028 opgesteld. De regeling wordt eind dit jaar opengesteld. Daarnaast gaan we de komende periode de overige financieringsinstrumenten voor Cultuur herijken, zoals de impuls geldenregeling en bezien hoe het instrumentarium voor projectsubsidies na 2023 vorm kan krijgen. De verwachting is dat het instrument dat de Impuls geldenregeling opvolgt in de 2e helft van 2024 opengesteld wordt. Op basis van motie 64A-2021 is in mei 2023 besloten de Brabantse bibliotheken een extra impuls te geven t.b.v. 2023 en 2024 voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke bibliotheektaak (zie memo gedeputeerde). We brengen cultuurhistorische waarden en kenmerken in bij het in opwerking zijnde 'Ruimtelijke voorstel'. We ondersteunen het behoud van erfgoed via jaarlijkse restauratieregeling, maar ook met een bijdrage aan de restauratie van kerkorgels zoals in Breda en Oirschot (zie nieuwsbericht) en het mogelijk maken van de herontwikkeling van Kasteel Gemert (zie statenmededeling). Ook is in het 2e kwartaal van 2023 besloten tot het ondersteunen van het Project Care 2.0 Verbindend Verleden Vandaag. Het project helpt mensen de historische lagen in hun leefomgeving te ontdekken en biedt bewoners en bezoekers meer beleving van het Brabantse cultuurlandschap (zie nieuwsbericht). Daarnaast investeert de provincie vanuit de verhaallijn Bevochten Brabant in 2023 opnieuw in een Brabantbreed programma rondom de viering van 80 jaar vrijheid 2024-2025 om het herinneren en herdenken van de Tweede Wereldoorlog en het vieren van de bevrijding bij een breed publiek onder de aandacht te brengen (zie nieuwsbericht). Tevens hebben we in samenwerking met programma Energie bijgedragen aan de oprichting van een adviesloket energie om procesbegeleiding te bieden aan eigenaren die hun monument willen verduurzamen (zie memo gedeputeerde).

V.w.b. Sport ondersteunen we via de regeling 'Stimulans voor Bewegen' kleinschalige projecten, die stimuleren dat meer Brabanders voldoen aan de beweegnorm. Tevens ondersteunen we 15 gemeenten die op een innovatieve manier de openbare ruimte beweegvriendelijker in willen richten (zie nieuwsbericht). Tot slot wordt via Visit Brabant de campagne Brabant Dichterbij gecontinueerd met als doel om de levendigheid van Brabant nog verder te vergroten door meer bezoekers naar Brabant te trekken (zie site). In de eerste bestuursrapportage 2023 is aangegeven dat op basis van de nulmeting de indicatoren en streefwaarde vanuit het nieuwe beleidskader verder zouden worden uitgewerkt. Op basis van deze uitwerking zijn nu bij deze bestuursrapportage het merendeel van de streefwaarden benoemd. Voor een aantal (aangegeven met PM) zal de streefwaarde medio 2024 bekend zijn.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van een passend aanbod

Omschrijving (toelichting)

Het aanbod van de producten en diensten van de vier sectoren sluit in 2030 aan op de behoeften van Brabanders, buitenlandse werknemers en (inter)nationale bezoekers. Het aanbod draagt ertoe bij dat Brabant een aantrekkelijke en fijne plek is om te wonen en te werken.

Indicatoren:

- Het aantal bezoekers van activiteiten en locaties van de vier sectoren in vergelijking met andere provincies in Nederland (streefwaarde beter dan de huidige 7e plaats t.o.v. andere provincies,)

- Tevredenheid van inwoners met het aanbod van cultuur (score hoger dan of gelijk aan huidige score 7,2).
- Tevredenheid Sport: aandeel inwoners dat tevreden is (streefwaarde beter dan huidige 4e plaats t.o.v. andere provincies)
- Tevredenheid van meerdaags internationaal bezoek (streefwaarde: beter dan huidige 3e plaats t.o.v. andere provincies)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Bevorderen van verduurzaming monumenten

Het verduurzamen van monumenten is gezien de aard van de gebouwen niet altijd een makkelijke opgave. Daarom richten we vanuit de provincie samen met Monumentenwacht en Monumentenhuis een zelfstandig opererend energieloket op waar verschillende doelgroepen terecht kunnen met vragen over verduurzamen van monumenten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Meerjarige ondersteuning van professionele- en amateurkunst (incl. PZN)

In de periode 2021-2024 ondersteunen we 54 professionele kunstinstellingen en 18 amateurkunstinstellingen die activiteiten mogelijk maken die bijdragen aan een levendig Brabant.??

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteunen restauratie onroerend erfgoed

Met de vaststelling van de jaarlijkse subsidieregeling voor cultureel erfgoed in Brabant dragen we bij aan de restauratie van onroerend erfgoed.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteunen van topsportevenementen

We ondersteunen jaarlijks 8-10 terugkerende evenementen en zijn mede-aanjager van (het verankeren van) de maatschappelijke activatie rond topsportevenementen via het BrabantSport Fonds.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren (inter)nationale topcultuur met inzet van Brabant C Fonds

In 2023 continueren we onze inzet op (inter)nationale topcultuur via Brabant C. Op basis van het nieuwe beleidskader en daaropvolgend de bijbehorende uitvoeringsagenda besluiten we over de voortzetting in 2024 en verder.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de 1ste helft van 2023 is zeer beperkt beslag gelegd op het beschikbare plafondbedrag. Er is onzekerheid of dit in de 2e helft van 2023 aantrekt.

Uitvoeren van Brabantbrede marketingstrategie

We zetten Visit Brabant in om het vrijetijdsaanbod, passend bij het Brabantse profiel, onder de aandacht te brengen bij inwoners en bezoekers. Dit gebeurt via structurele inzet in de vorm van het digitaal platform www.visitbrabant.com, trade services (persbewerking, touroperators en beurzen) en marketingcommunicatie acties (via social media, nieuwsbrieven, digitale magazines).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van inclusief aanbod

Omschrijving (toelichting)

Voor doelgroepen die nu nog niet of onvoldoende worden bereikt is er een passend aanbod van de vier sectoren.

Indicatoren:

- Oplevering kwalitatieve rapportage in hoeverre binnen cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd wordt omgegaan met inclusief aanbod (streefwaarde: tweejaarlijks oplevering).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren pilots in het kader van Levendig Brabant

Op basis van het nieuwe Beleidskader Levendig Brabant ondersteunen we initiatieven uit de samenleving die aansluiten bij de accenten uit de het kader. Het gaat dan om:

- Projecten waarbij verbindingen worden gelegd tussen Cultuur, Erfgoed, Sport en Vrije Tijd en de opgaven van de Brabantse Omgevingsvisie;
- Projecten waarbij creatieven en designers betrokken worden om tot vernieuwende en alternatieve oplossingsrichtingen en aanpakken voor maatschappelijke opgaven te komen.
- Initiatieven die eraan bijdragen dat er voor iedereen wat te beleven is in Brabant met focus op nieuwe doelgroepen en inclusiviteit met bijzondere aandacht voor initiatieven van onderaf uit alle geledingen van de maatschappij.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Versterken van het publieksbereik en stimuleren van participatie

Het publiek vindt niet vanzelf zijn weg terug naar de verenigingen, theaters en musea. We willen daarom musea, culturele initiatieven waaronder amateurkunst helpen met een versterking voor hun publieksbereik. We willen culturele instellingen, makers én musea stimuleren zodat ze voor alle Brabanders nog leuker en interessanter worden. We hopen hen zo te ondersteunen om (weer) hun oude doelgroepen maar ook nieuwe doelgroepen te bereiken. Hiermee sluiten we aan bij de ambities die we voorstaan in ons nieuwe kader Levendig Brabant in samenwerking met onze uitvoeringsorganisaties om makers en presentatieplekken te helpen aan meer publiek. We sluiten daarbij waar mogelijk aan bij plannen van het rijk op dit vlak.

Daarnaast ondersteunen we initiatieven en projecten waarbij we het bevorderen van de participatie van Brabanders bij behoud, ontwikkeling en beleving van Erfgoed en Cultuur voorop staat.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Stimuleren van innovatie en vernieuwing

Omschrijving (toelichting)

De vier sectoren zijn vitaal en hebben voldoende ruimte en mogelijkheden om te vernieuwen. Daarmee sluiten we aan op het innovatieve profiel van Brabant.

Indicatoren:

- Omvang van banen en bedrijven in creatieve industrie in Brabant (streefwaarde: beter dan 3e plaats t.o.v. andere provincies, huidige waarde 3e plaats).
- Oplevering rapportage naar de vitaliteit en vernieuwingskracht van instellingen van de vier sectoren (streefwaarde tweejaarlijks oplevering).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet Leisure Ontwikkel Fonds (LOF) Noord-Brabant

Het Leisure Ontwikkel Fonds Noord-Brabant (LOF Brabant) verstrekt leningen aan ondernemers met een innovatief, kwalitatief onderscheidend plan voor de Brabantse vrijetijdssector. Zo stimuleert het LOF Brabant de ontwikkeling van nieuw vrijetijdsaanbod in Brabant met als doel ofwel structureel meer bezoekers van verder weg naar de provincie te trekken, ofwel het leef- en vestigingsklimaat voor de Brabanders zelf verbeteren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteunen van ondernemerschap in de vrijetijdssector

Via VisitBrabant ondersteunen we in 2023 minimaal 250 ondernemers in de vrijetijdssector met (cursussen, workshops etc. op het gebied van) marketing en productontwikkeling.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoering geven aan innovatieagenda via BrabantSport

Uitvoering geven aan innovatieagenda een 5-tal projecten uit de agenda mede mogelijk gemaakt. Voor de selectie van projecten geldt dat hieraan een concrete vraag uit de markt/samenleving ten grondslag ligt, dat er sprake is van cofinanciering uit het bedrijfsleven en dat de projecten binnen korte periode tot resultaat leiden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoering geven aan regeling Impulsgelden

Via de Impulsgeldenregeling geven we incidentele financiële impulsen aan startende makers en instellingen om zich te ontwikkelen zodat daarmee de marktpositie duurzaam wordt versterkt. Ook in 2023 zetten we de regeling voort met de hiervoor structureel beschikbare middelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Stimuleren van aanbod voor jeugd en talentontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

Jongeren worden breed gestimuleerd om kennis te maken en deel te nemen aan het cultuur, erfgoed, sportaanbod. Toptalenten dragen bij aan de vernieuwing van het aanbod en krijgen kansen om zich te ontwikkelen in hun eerste stappen naar een beroepspraktijk.

Indicatoren:

- Deelname jongeren: Participatiegraad onder jongeren (16-29) sport (streefwaarde hoger dan Nederlands gemiddelde van 69,1%, nu 68,6%).
- Participatiegraad onder jongeren voor cultuur, erfgoed (streefwaarde PM, nog geen data beschikbaar, uitkomst onderzoek is in 2024 voorzien).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Faciliteren Brabantse topsporters

Via onze bijdrage aan BrabantSport faciliteren we talenten in het nastreven van hun ambities als topsporter. Dat doen we samen met partners zoals NOC*NSF en sportbonden. Daarnaast verbinden wij gearriveerde topsporters aan Brabant en zetten we ze in als ambassadeur voor (sport & bewegen in) onze provincie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteuning van cultuureducatie voor jongeren

We ondersteunen samen met onder andere het Rijk het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Via dit programma werken scholen en culturele instellingen in het hele land samen om kunst en cultuur een vast onderdeel van het lesprogramma te maken. Doordat leerlingen in aanraking komen met verschillende vormen zoals muziek, dans, beeldende kunst, theater, hiphop en erfgoed leren ze om hun creatieve en culturele vaardigheden te ontwikkelen en ook persoonlijk en in sociaal opzicht te groeien. Zie verder de website CmK.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelen van culturele toptalenten

In 2023 continueren we onze regeling Talenthubs. We stimuleren hiermee de ontwikkeling van culturele toptalenten door ondersteuning van 7 talenthubs. In deze talenthubs krijgen talenten, die door de sector zelf zijn uitgekozen, ondersteuning op maat via een netwerk in de discipline waarin ze zich bewegen.?

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren van erfgoedbeleving bij jongeren

We laten jongeren op zoveel mogelijk manieren kennis maken met Erfgoed, bijvoorbeeld via het project 'Museumschatjes' en de inzet van een jongerenpanel 'de Erfgoedbende'. Dit panel denkt onder andere mee over hoe jongeren te betrekken bij erfgoed.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Bijdragen aan een gezonde en aantrekkelijke omgeving waar voldoende te beleven is en waar cultuurhistorie behouden blijft

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Beweegrichtlijn: Het aandeel van de Brabantse bevolking dat aan de beweegrichtlijnen voldoet. (streefwaarde: meer dan 75% in 2030, (49,3% in 2020))
- Waardering maatschappelijk belang cultuur en erfgoed: De mate waarin Brabanders aangeven cultuur en erfgoed van belang te vinden voor de samenleving (hoger dan huidige score van 79%).
- Onderhoud rijksmonumenten: Het percentage rijksmonumenten in matige of slechte staat in de provincie Noord-Brabant volgens de jaarlijkse monumentenmonitor. (streefwaarde: lager dan huidige 18%).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijdragen aan ontwikkeling Brabants icoon Van Gogh

We ondersteunen de activiteiten van de Van Gogh Sites Foundation en maken vanuit vrijetijdseconomie, cultuur en sport waar mogelijk koppelingen met de ontwikkeling van het Van Gogh Nationaal Park.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren bewegen en sporten

We willen zoveel mogelijk Brabanders stimuleren om meer te gaan bewegen, juist ook degene die nog niet voldoen aan de beweegnorm. We gaan initiatieven ondersteunen om in samenwerking met het RoutebureauBrabant en andere route organisaties het recreatieve wandel/fiets route aanbod te versterken. Ook ondersteunen we initiatieven van onderaf in samenwerking met onze uitvoeringsorganisaties, sportverenigingen, scholen, maatschappelijke partners en andere instellingen door het openstellen van een

regeling Stimulans voor Bewegen. We streven er daarnaast naar om samen met minimaal 15 gemeenten innovatieve oplossingen te ondersteunen die eraan bijdragen dat de openbare ruimte zodanig wordt ingericht dat deze optimaal uitnodigt om gebruikt te worden voor sporten, bewegen en gezond gedrag. Hiermee geven mede uitvoering aan het realiseren van de provinciale doelstellingen uit het beleidskader Gezondheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We verbinden erfgoed in voorbeeldprojecten aan de hoofdopgaven van de omgevingsvisie

We zorgen er proactief voor dat bij ruimtelijke ontwikkelingen de cultuurhistorische waarden worden meegewogen met als doel dat ze behouden blijven, worden versterkt en/of duurzaam ontwikkeld. Hierbij vormt de cultuurhistorische waardekaart, die gekoppeld is aan de omgevingsverordening de basis. Ook brengen we het belang van cultuurhistorische waarden van een gebied in bij gebiedsontwikkelingen met maatschappelijke opgaven (klimaatadaptatie, energietransitie, krimp of groei). Dit doen we bijvoorbeeld door historische structuren zoals van beekdalen, herkenbaar te houden in de inrichting van het landschap en daarmee het verleden zichtbaar te houden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

Onzekerheden betreffen met name de uitnutting van subsidieregelingen, aangezien de realisatie wordt bepaald door de (timing van) van de subsidieaanvragen. Daarnaast is er onzekerheid mbt het al dan niet in 2023 besteden van de resterende middelen voor certificaten van Gogh. E.e.a. is afhankelijk van de nog in te dienen subsidieaanvraag.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

10. Vrije tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed	Begroting t/m wijz. 3	Wijziging 4	Begroting t/m wijz. 4
Lasten	68.787	-6.568	62.219
Baten	1.079	-276	803
Saldo baten en lasten	67.708 N	6.292 V	61.416 N

